

чава задача да снабдява българите със сръбско оръжие, Хитов и Ф.Тотю продължават движението си към Чипровско. Двамата войводи се стремят да проникнат на родна земя не само под напора на своите освободителни стремежи, но и по поръчение на ген.М.Черняев, който смята да вдигне българското население на въстание за облекчаване бойните действия на сръбската армия. На 9/21 юли Хитовата чета е в Чипровци, а към обяд на същия ден - в манастира "Св.Иван" (Чипровския манастир) между селата Железна и Белимел. Тук с внезапна, добре проведена атака във взаимодействие с Тотювата чета Хитов разбива настъпващите около 250 черкези, които преследва до с.Митровци. Когато обаче става известно, че откъм Берковица около 2 000 черкези и конна войска приближават към манастира, той решава да се изтегли, насочвайки се през с.Влашко село (дн.Мартиново), Горни и Долни Лом към границата при вр.Св.Никола, изпълнявайки, както се оказва по-късно, нареждане на полк.Г.Хорватович. Макар че през това време не успява да установи връзка с Ф.Тотю с цел координиране на действията, двамата се срещат по-късно на върха. Заедно продължават до местността Иванова ливада, откъдето Хитов се озовава отново на позицията при Кадъбоаз.²⁴

Така този първи опит за въстание остава непълно осъществен. Като причина за това може да се посочи липсата на координираност в действията на двете чети и най-вече настъпилият смут сред местното население след разгрома на Ботевата чета.

На 19/31 юли четата на Хитов получава заповед да се насочи незабавно към Княжевац, където се очаква настъпление на турците от юг. Същия ден той изпраща четовожата от четата на Хр.Македонски П.Досиев сред българите около Св.Никола, Зайчар и Пандирало със задачата да ги обедини за нов опит за въстание, който също остава неосъществен поради обстоятелството, че по това време ген.М.Черняев отменя първоначалното си решение за навлизане на четите в българските земи.²⁵

С пристигането си в Княжевац четата заема позиция на хълма Девич на левия бряг на р.Тимок южно от града и в продължение на три дни води бой с неприятеля. След отстъплението на сърбите тя се оттегля по течението на реката, след което се насочва на запад и през селата Буче и Влашко село (дн.в Сърбия) на 29 юли/10 август пристига в Алексиначка баня, където се съсредоточават и останалите чети, твърде оредели и размесени след участието си в боевете. Тук Хитов получава заповед да заеме позиция на около 15 км на юг по линията Йезеро-Алексинац със задача да следи движението на неприятеля. На следващия ден той се изнася до манастира "Св.Стефан" и след като оставя там половината от четата с Ж.Чернев, продължава на изток към манастира "Св.Архангел", където заварва сръбска милиция. На 2/14 август, ангажирана с разпръскването на върлуващи на югоизток черкезки шайки, четата му се натъква на редовна войска и е принудена да се оттегли.

През следващите дни, отстъпвайки по обратния път, четата непрекъснато се сражава с преследващия я противник. Междувременно тя попада в обкръжение от завзелите манастира неприятелски части и войводата едва успява да се спаси от залавяне.²⁶ Към 14/26 август поединично и на малки групи четниците се добират